

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Naczelnny redaktor: **Konstanty Srokowski**

Redakcja:
ulica Batorego Nr. 10
Telefon Nr. 44-90
Konto czekowe P. K. O. Nr 152670
Adres dla listów: Skrytka poczt. 78

Prenumerata miesięczna bez odnośnienia 3 Zł. 40 gr., z odnośnieniem 3 Zł. 60 gr. z przesyłką pocztową 4 Zł. 20 gr. Zagranicą miesięcznie 7 Zł.

Cena numeru **15 groszy**

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetry: Drobne i zwykłe zł. 0'10. — Nadesłane zł. 0'30. Po kronice zł. 0'35. — Na pierwszej stronie, w tekście i między giełdami zł. 0'45. Ogłoszenia zamiejscowe 50% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne 100% drożej.

Administracja:
ulica Batorego Nr. 10
Telefon Nr. 35-99
Konto czekowe P. K. O. Nr 152670
Adres dla listów: Skrytka poczt. 78

Treść numeru:

ROKOWANIA HANDLOWE NIEMIECKO-SOWIECKIE.
O KIERUNEK ZAGRANICZNEJ POLITYKI LI-TWY.
NOWE ZABURZENIA W BULGARJI.
NAPAD NA URZĘDNIKÓW W PETERSBURGU

≡ **Najlepsze** ≡

tutki i bibułki do papierosów

SOLALI

**CHCESZ WESOŁYM
I ZDROWYM BYĆ?**

MUSISZ

COGNAC MEUKOWA

**STALE
PIĆ!**

1189

Akcja rządu wobec sowietów

Rząd wyda enuncjację w sprawie niewykonania przez Rosję, traktatu ryskiego

Warszawa. (Tel. wł.). Wczorajsza prasa warszawska podała półoficjalne informacje o konferencji sobotniej premiera Grabskiego z ministrem Skrzyńskim w sprawach rosyjskich. Jak się nasz korespondent dowiaduje, już od dłuższego czasu rząd planuje akcję dyplomatyczną na skutek niewykonania przez sowiety zobowiązań wynikających z traktatu w Rydze. O projektach tych premier poinformował posłów i senatorów na konferencji piątkowej. Sobotnia konferencja premiera z ministrem Skrzyńskim miała na celu skonkretyzowanie odnośnych planów. Rząd wkrótce ma wydać w tej sprawie odpowiednią enuncjację.

WOJKOW NIE PRZYBĘDZIE DO WARSZAWY.

Warszawa. (Tel. wł.) Z Moskwy nadeszła wiadomość, że nowomianowany poseł sowiecki w Warszawie Wojkow zaprosił członków poselstwa polskiego na śniadanie, które miało być bankietem pożegnalnym przed wyjazdem Wojkowa do Warszawy. Członkowie poselstwa polskiego na skutek ostatniej napaści na nich w Petersburgu odmówili udziału w śniadaniu. W kołach politycznych Warszawy panuje przekonanie, że na skutek tego incydentu poseł Wojkow nie przybędzie już do Warszawy.

Reorganizacja stronnictw ukraińskich

Dążność do zjeunoczenia i utworzenia wspólnego frontu

Lwów. (Tel. wł.) Z oświadczeń pism ukraińskich wynika, że w poważnych kołach politycznych mnożą się projekty zreorganizowania stronnictw i przystosowania ich działalności politycznej do wymagań obecnej sytuacji. Przedewszystkiem więc partie radykalne, socjaliści i tak zwani „rewolucjonerzy“ zabiegają o stworzenie partii narodowo-socjalistycznej. W dalszym ciągu stronni-

ctwa niesocjalistyczne, narodowo-demokratyczne i partia ukraińska mają zamiar zjednoczyć się w nowym stronnictwie narodowo-liberalnym. Miała to być partia legalistyczna, mająca za zadanie obronę praw narodu ukraińskiego i wszelkimi legalnymi środkami starać się o zjednoczenie ziem ukraińskich oraz o własną państwowość.

Makłakow o nawiązaniu stosunków francusko-rosyjskich

Paryż. (PAT.). Współpracownik „Matina“ miał wywiad z byłym ambasadorem rosyjskiego dawnego rządu Makłakowem. Makłakow odmówił wyrażenia swego poglądu na sprawę nawiązania stosunków francusko-rosyjskich. Oświadczył on,

że jest zadowolony z idei naturalizacji emigrantów rosyjskich we Francji i wyraził życzenie, aby nawet po utworzeniu przedstawicielstwa sowieckiego w Paryżu była ambasada rosyjska w Paryżu pozostała nadal w charakterze półoficjalnym.

Nadzwyczajne posiedzenie Rady ministrów

Warszawa, (tel. wł.). Premier Grabski powrócił ze Spały i zwołał dziś specjalne posiedzenie Rady Ministrów celem załatwienia przed zebraniem się Sejmu niektórych ważnych spraw i poddać rewizji

projekt ustawy o dodatkowym prelijminarzu budżetowym za 1924 r. Ponadto dziś ma być załatwiony wniosek o utworzenie Generalnej Delegatury dla spraw kresowych oraz ustalona wysokość mnożnej dla określenia uposażenia dla urzędników i oficerów na listopad.

Kongres radykałów we Francji

Zeppelin, jadący z Friedrichshaven do Nowego Jorku, rzucił cień na wszelkie inne wydarzenia międzynarodowe, skutkiem czego opinia publiczna mało zwracała uwagi na odbyty w Boulogne sur Mere międzynarodowy kongres radykałów, na którym doszło do porozumienia międzyarodo-

wego stronnictw radykalnych. Osiągnięcie takiego porozumienia oznacza niewątpliwie otwarcie nowej ery w życiu międzynarodowym a mianowicie ery demokracji międzynarodowej. Znamieną dla kongresu była obecność trzech przedstawicieli demokracji niemieckiej.

JAJA Polska Spka Jajczarska
dawniej „Ovum“

spizduje po cenach hurtowych począwszy od 12 kóp

Kraków, ul. Mostowa 12, III p.

Telefon 599.

1171

Uchwalona na kongresie rezolucja, wyrażająca Herriotowi uznanie, wylicza szereg zasług położonych przez Herriota. Przedewszystkiem rezolucja wskazuje z dumą na dokonane już dzieło w zakresie polityki zagranicznej, ukazujące prawdziwe oblicze Francji, która nie żąda niczego innego jak tylko hegemonji ideału, dalej rezolucja wspomina o konferencji londyńskiej, gdzie osiągnięte zostało porozumienie sprzymierzonych w sprawie słusznych żądań odszkodowań w pełnym poszanowaniu dla postanowień traktatowych. Następnie rezolucja mówi o tryumfie prawa, co znalazło odzwierciedlenie w genewskim protokole zbudowanym niejako na trzech zasadach arbitrażu, bezpieczeństwa i rozbrojenia. Francja i jej premier nie roniąc nic z praw przysługujących Francji dążą wytrwale do wznowienia stosunków z wielkim krajem, aby wspólnie pracować nad odbudową Europy. — Wreszcie rezolucja stwierdza, że Francja wyciąga rękę do wszelkich demokracji innych krajów, proklamując nieodzowną konieczność obrony pokoju wewnętrznego przeciwko wszystkim, którzyby pokój ten chcieli zamącić oraz żądanie przeprowadzenia rozległych reform socjalnych przestrzegania zasady sprawiedliwości w zakresie podatków, równowagi budżetowej i wreszcie zmniejszenia ciężarów wojskowych.

Rezultatem obrad było utworzenie przez stronnictwa radykalne i zbliżone partie demokratyczne wspólnej organizacji, mającej na celu ułatwienie współpracy stronnictw, mających tęsame poglądy i współdziałania w sprawie ostatecznego ustalenia pokoju w Europie. W skład wybranego tutaj komitetu wykonawczego międzynarodowego związku stronnictw radykalnych i demokratycznych weszli: przewodniczący komitetu Ferdinand Bouisson (Francja), sekretarz generalny Berntsen (Dania), szczeni wiceprezydentów a mianowicie: Emil Borei (Francja), Haille (Niemcy), Dr. Notz (Polska), Eatolaar (Holandia), dr. Uhlen (Czechosłowacja) i Naye (Węgry). W kongresie wzięli udział przedstawiciele 16 narodowości, Polskę reprezentowali prócz wybranego do komitetu wykonawczego lekarza Polaka w Paryżu dra Motza, przedstawiciele radykalnych stronnictw ludowych, poseł Dąbski i Rudnicki.

Obecny kongres radykałów w Boulogne sur Mere może być uważany za poważny etap na drodze skonsolidowania demokracji w Europie. — Następny kongres odbędzie się w Kopenhadze w roku 1925.

TELEGRAMY

Rząd polski proponuje połączenie kolejowe Lwów-Rjeka

Rzym. (PAT). Dzienniki donoszą, że rząd polski zwrócił się do rządu czechosłowackiego o współpracę w utworzeniu nowego połączenia kolejowego między Lwowem i Rjeka. Czas jazdy pociągu ma wynosić 15 godzin.

Pogrzeb Anatola France'a

Paryż. (PAT.) Dzienniki donoszą, że w pogrzebie Anatola France'a wzięło udział przeszło 200.000 osób.

Zwłoki Anatola France'a umieszczono na samochodzie, za którym ruszył wnuk i przyjaciele zmarłego. W jednym z powozów znajdowali się pp. Cailleaux, eksportowani przez komisarza i kilku inspektorów służby bezpieczeństwa. Ceremonia żałobna rozpoczęła się o godz. 14. Oddziały wojskowe składały honory przed trumną. Przy trumnie znajdował się wnuk zmarłego, będący jednocześnie wnukiem Renana, Lucien Picichari, mając u boku prezydenta republiki Doumergue, premiera Herriota, przedstawicieli izby i senatu, wszystkich ministrów, prefekta Sekwany i prefekta policji, wszystkich członków korpusu dyplomatycznego, oraz tłum wybitnych osobistości ze świata literackiego i politycznego. Na trybunie zjawił się Cailleaux witany przez kilka osób ze świata politycznego. Liczna dziesiątka szkolna składała hołd przed trumną. Wygłoszono liczne przemówienia między innymi przemawiał Gabriel Hannotaux imieniem Akademii, minister oświaty Albert. W przemówieniach stawiono działalność literacką i społeczną Anatola France'a, wobec wielkich tłumów zebranych na pogrzebie.

Nowa afera korupcyjna w Czechach

LAPÓWKI W WYSOKOŚCI 1 MILJONA KORON CZESKICH.

Praga. (Tel. wł.). Jak komunikuje tutejsza dyrekcja policji, wykryta została sensacyjna afera przekupstw w łonie t. zw. administracyjnej komisji terytorjalnej. Lapówki braли dwaj funkcjonariusze Związku Elektryczności. W związku z tą sprawą uwięziono dwóch inżynierów oraz dwie inne leszcze osoby pod zarzutem współudziału w przestępstwach. Kwoty przyjmowane przez winnych jako lapówki dochodzą do sumy miliona koron czeskich.

Niebezpieczeństwo dla Szanghaju minęło

Londyn. (AW) Szanghaj został definitywnie zajęty. Niebezpieczeństwo dla miasta minęło. Podczas walk wewnątrz miasta tysiące Chińczyków ogarniętych paniką usiłowało dostać się przez druty kolczaste do dzielnic europejskiej, aby uciec przed pościgiem wojsk wracających do miasta. — Ochotnicy broniący dostępu do dzielnic europejskiej zdołali jednak powstrzymać uciekinierów. — Doszło przytem do wymiany strzałów.

FELJETON WARSZAWSKI.

Rocznica śmierci Chopina

W dniu 16 października 75 rocznicę śmierci Chopina uczcili: Aleksander Michałowski, nestor polskich pianistów, wychowawca kilku generacji muzycznych w duchu chopinowskim i Józef Sliwiński, cudowny, kryształowo - czysty oddawca myśli i muzyki chopinowskiej.

Oto sucha notatka, dla tych, których tylko „dziś” i „sytuacja ekonomiczna” obchodzi.

Ale dla tych, którzy czytać umieją, jest to cała księga pełna zadumy i wspaniałości polskiej.

Do szeregu wielu rocznic, związanych z powstaniem młodej i odrodzonej Polski, dochodzi ta jedna, jako przeddźwięk i jako nawiązanie do innych świąt naszych, mówiących o tej Polsce, która bez mapy i granic, za cudzym paszportem sto lat się tułała najwspanialej, sto lat potrafiła zachować wolność swego ducha i wielkość swego geniusza.

Zaduszki idą i lada dzień wszyscy święci umarłych wyprowadzą na ziemię, by jeszcze raz przyrzekli się miejscom gdzie żyli i cierpieli.

Do hotelu Lambert w Paryżu, zadzwoni niedługo wytworny, czarny pan, dawny jego gospodarz ks. Adam Czartoryski.

I nocna służba, która napewne tylko przez tę jedną noc usłużywać będzie, otworzy mu bramę

Napad na urzędników polskich w Petersburgu i Moskwie

Z Warszawy donoszą: W nocy z dnia 17 na 18 bm. wydarzyły się w Moskwie i Petersburgu dwa równoczesne napady na urzędników polskich. W Petersburgu na sekretarza poselstwa p. Adama Tarnowskiego i członka komisji dra Morełowskiego, w Moskwie na urzędników poseł-

stwa pp. Romejkę i Piotrowicza. Żaden z napadniętych nie poniósł na szczęście poważnej szkody. Rząd sowiecki wyraził ubolewanie z powodu zajścia a przedstawiciel dyplomatyczny Polski w Moskwie p. Wyszyński złożył notę sowietom w tej sprawie.

W Niemczech przychodzi do steru rząd nacjonalistyczny

Berlin. (Tel. wł.) Rokowania o zmianę gabinetu dobiegły końca. Kanclerz Marks zdecydowany jest powołać do rządu nacjonalistów i nie rozpisywać nowych wyborów. Głównym skrupułem jest

jednak osoba ministra obrony krajowej p. Geslera, który zdołał zapewnić sobie wybitną pozycję w dowództwie Reichswehry i dlatego nie można znaleźć zastępcy na jego miejsce.

Akcja wyborcza w Anglii

Sensacyjne oskarżenia Snowdena pod adresem Lloyda Georgea

Londyn. Sekretarz skarbu Snowden wygłosił w Edynburgu wielką mowę, którą rozpoczął od tego, że niedawno był zwolennikiem współpracy z liberałami, obecnie jednak zmienił zdanie, ponieważ przekonał się o nieszczerości liberałów. Konserwatyści i liberałowie dlatego względnie traktowali rząd Macdonalda, ponieważ byli zdania, że przysporzy on mało kłopotu państwu. Obecnie okazało się coś przeciwnego i rząd robotniczy został obalony. Sytuacja jest jasna. Toczy się walka między rządem robotniczym a koalicją wszystkich jego przeciwników, którzy starają się zapomnieć o różnicach politycznych i wspólnie dążą do obalenia rządu robotniczego. Zapowiedź Lloyd Georgea, że nigdy nie będzie już popierał robotników świad-

czy, że koalicja liberałów z konserwatystami stała się faktem.

W drugiej mowie w Edynburgu Snowden wyraził swój pogląd na bolszewizm, co wywołało powszechną sensację. Nie mam sympatii do bolszewizmu, oświadczył Snowden, uważam go za nader wstrętą formę rządu, lecz bolszewizm utworzył rząd rosyjski i niemożliwym jest rozpocząć dochodzenia, czy podoba nam się rząd kraju, z którym inamy zamiar prowadzić handel czy nie. Nie ma większej obłudy nad oburzenie Lloyd Georgea na traktat. Sam Lloyd George w czasie wojny pozyczył rządowi carskiemu 600.000 funtów nie zawiadamiając o tem parlamentu i nie otrzymawszy od Rosji żadnych gwarancji.

Obawa przewrotu rewolucyjnego w Jugosławii

Belgrad. (AW) Według pogłosek obiegających w kołach politycznych w najbliższych dniach stronnictwo Radicza ma ostatecznie zdecydować o dalszej swej taktyce. Stronnictwo albo uzna państwo i istniejącą formę jego ustroju, albo zdecyduje się na przewrót w drodze rewolucyjnej. Panuje powszechne przekonanie, że niezależnie od stanowiska i decyzji stronnictwa Radicza do rewolucji w żadnym wypadku przyjść nie może, niema bo-

wiem czynników, które by mogły jej sprzyjać, a więc ani nędzy, ani niezadowolenia szerszych mas ludności z istniejącego stanu rzeczy.

Belgrad. (AW). Przesilenie gabinetowe trwa w dalszym ciągu. Król odbywa wciąż narady z przywódcami stronnictw, dotychczas jednak nie powziął jeszcze decyzji komu powierzony zostanie mandat tworzenia gabinetu.

Nowe zaburzenia w Bułgarii

Belgrad. (AW). Z Sofji donoszą o zaburzeniach jakie wybuchły w okolicy Starej Zagóry. Rewolucjoniści zajęli miasto dopóki wojska rządowe nie

wypędziły ich stamtąd. Rewolucjoniści uciekli wówczas w góry.

Starcie bandytów bolszewickich z wojskiem rumuńskim 10 bandytów sowieckich zabitych

Bukareszt. (Tel. wł.) Onegdaj w okolicy Tatarpunar w Besarabii pojawiła się szajka bandytów bolszewickich i stoczyła walkę z oddziałem wojska, wysłanym dla jej ścigania. Banda została

rozprószona zostawiając 10 zabitych i 1 rannego. Wojsko nie miało żadnych strat i stwierdzono, że w napadzie brali udział uczestnicy bandy, która niedawno dokonała napadu na Tatarpunar.

i wpuści go, szepcąc o nim, co cały Paryż niegdyś szeptał: „niekoronowany król Polski”.

A w ślad za wytwornym, czarnym panem, zaczęła się schodzić inni panowie.

Pan Mickiewicz pipcząc fajkę zajdzie z poddasza, — pan młodzieńki Słowacki pod hotelem spotka młodego pana Chopina i wejdą razem milcząc o tej samej Polsce, — samotny pan Norwid też tam ten jeszcze jeden raz podąży, — przyjdą pan Niemcewicz i pan Mochnacki i panowie Mierosławski, Dembiński, Lelewel, Bem, Cieszkowski i wielu wielu jeszcze najznakomitszych panów od pióra i od szabli, od myśli i od nauki.

Tyle lat minęło, że zapomnieli jak to im życie, każdemu inaczej, płynęło.

Ale też tyle akurat lat minęło, że te ich inne życia jednym życiem stały i to wspaniałem i to dostojnym życiem całego narodu, całej Polski, tej bez mapy i bez dachu nad głową.

Zasiada wokół stołu i srebrny dzwonek zacznie posiedzenie.

Posiedzenie Emigracji Polskiej.

Pierwszym punktem posiedzenia jest sprawa Narodu.

A drugim punktem narad, jest także sprawa Narodu.

A trzecim i dziesiątym i każdym punktem zebrania, jest sprawa Narodu polskiego.

I zapadną uchwały, o których my przecież dziś wiemy, że już się stały dawno.

Ci którzy wieścić mają, niech wieszczą, a dyplomaci niech dyplomaczą, a żołnierze niech idą na powstania i wojny. A wszyscy razem niech wolność spiskują.

W hotelu Lambert przestały iść zegary, ale wszyscy wiedzą że czas szybko mija i że to wszystko nad czem radzili, już się stało.

Już się stało, że tę Polskę z przed stu lat, przenieśli na swych barkach w dzień dzisiejszy, tak, jak już raz kiedyś kapłani narodu wybranego swą arkę przymierza na barkach przenieśli do swej ziemi obiecanej.

I n.ema już żadnych nazwisk, a są tylko oni, ci mężowie-kapłani, o których tylko historia nie zapomni jak się nazywali.

A tymczasem w hotelu Lambert, w jednym pokoju nie dużym, zapala się kilka świec i młody pan, którego pono śmierć w dzieciństwie już pocałowała, zasiada do starego jak wiek fortepianu.

I kiedy wszystko wszyscy wypisali i kiedy nikt już nic nie mówi, gdy wszyscy wiedzą już wszystko, — on białe ręce puszcza na klawisze połówki i grać zaczyna przedziwnie, przedziwnie. Muzyka jego jest cicha i jakby z za świata płynęła, — ale muzyka jego jest tak głośna, że cały świat ją słyszy, że wszystkie części ziemi w niej się zastępują.

Och, co za przedziwna muzyka.

Płyną dźwięczne polonezy, pod których kwiatami działa są ukryte, dzwonią nerwowo scherza i etjudy, barwią się mazurki i preludja szumiąc,

Ukraińcy o uniwersytecie ruskim

ZA I PRZECIW UNIWERSYTETOWI RUSKIEMU W KRAKOWIE.

Radykalny dziennik ukraiński „Dilo“ umieszcza serię artykułów w sprawie uniwersytetu ukraińskiego. Niedawno uczony ukraiński, Stefan Tomaszewski, w dłuższych wywodach stwierdzał ogólne obniżenie się ukraińskiego ruchu naukowego i uważał stworzenie uniwersytetu ukraińskiego w Krakowie za pomyślny zwrot w kierunku wzmożenia zainteresowania naukowego wśród społeczeństwa naukowego. W dzisiejszym numerze „Dilo“ uczony dr. Dymitr Lewicki wypowiada się pod tym względem, uważając stworzenie uniwersytetu ukraińskiego w Krakowie za pomysł nieszczęśliwy i nie przyczyniający się zupełnie do wspomnienia ruchu kulturalno-naukowego.

Warszawa jako port lotniczy

NIEMIECKA OPINIA O POLSKIM LOTNICTWIE.

„Danzig. N. Nachrichten“ w obszernym artykule zajmuje się polskim lotnictwem, przyznając, że lotnictwo to jest tymczasowo zaniedbane, w ostatnich jednak czasach poczyniło pewne postępy. Dziennik podkreśla przedewszystkiem znaczenie Warszawy jako portu lotniczego o charakterze tranzytowym, który niewątpliwie bardzo się rozwinięło skoro tylko Rosja sowiecka zaczęła brać udział w normalnych stosunkach międzynarodowych. Znaczenie to uwydatniło się w praktyce, o czym świadczy sieć lotnicza Polskiego Aerolloydu i linii Franco-Romane, która przechodzi przez Warszawę. Wojenna flota lotnicza Polski jest co prawda jeszcze mała, rząd polski jednak zamierza założyć w najbliższym czasie kilka fabryk samolotów w Polsce.

Walka z przemytnictwem w Estonii

KONFISKATA 2000 LITRÓW SPIRYTUSU.

Policji estońskiej udało się w tych dniach znów zatrzymać większą bandę przemytników. Ruch przemytniczy jest w ten sam sposób stopniowo likwidowany. Bandę aresztowano niemal w całości, po krótkiej walce. Przemytnicy wieźli 2.000 litrów spirytusu, który skonfiskowano. Skonfiskowano również łódzie, kome i tabor, na którym odbywał się niedozwolony przewóz spirytusu.

Oryginalna manifestacja w Teatrze Narodowym w Kopenhadze

Wczoraj w Teatrze Narodowym w Kopenhadze przyszło do szczególnych manifestacji. Obecny rząd zakazał wykonywać przed każdym przedstawieniem hymnu narodowego. Wczoraj gdy rozporządzenie to zostało po raz pierwszy wykonane

śpiewa wspaniała, młoda legenda przeszłości i przyszłości.

Zasłuchał się świat cały zdumiony i szepce: „co to znaczy? Przecież ten grajek umarł już 75 lat temu!“

Ale światu tylko ta muzyka odpowiada i słowa zapisane w księgach i w życiu, krwią czarną i czerwoną, przez mężów zasłuchanych w hotelu Lambert.

Wiadomo tylko, że między innymi są tam słowa o „genjuszach Polski“.

Już świt nie daleko i Wszyscy święci czekają. Rozchodzą się dostojni panowie i sam gospodarz z nimi wychodzi.

A gdy pokryjому, przed dzisiejszymi ludźmi, przechodzili ulicami, kłaniali się im dawni Francuzi panowie Lafayette, Michelet i Delacroix i dawni włosi, panowie Marconi i Garibaldi, i nawet dawni Niemcy ze starym Wilhelmem Liebknechtem na czele.

Rozeszli się panowie. Jedni na Monte-Martre, inni do grobów tulaczycy, jednemu z nich królewski grób na Wawelu posłano — a ten, który tak świat zadziwił swą muzyką, że do dziś wszystkie części ziemi są w nim zasłuchane, ten właśnie (który 75 lat temu umarł), legnął spokojnie na łosistym stoku Pere Lachaise, tuląc w swej trumnie garść polskiej ziemi dla której przecież życie swe wyśpiewał.

Warszawa, 16 października 1924.

K. A. Czyżowski.

i kurtyna się podniosła — cała publiczność obecna w teatrze wstała z miejsc i odśpiewała sama hymn narodowy. Do demonstracji tej przyłączyli się niektórzy przywódcy stronnictwa rządowego obecni w teatrze.

KRONIKA

Kraków, 20 października.

(d) TYDZIEŃ LOTNICZY W KRAKOWIE. Uroczystość otwarcia tygodnia lotniczego w Krakowie rozpoczął w sobotę capstrzyk orkiestr wojskowych, szkolnych i policyjnej. Główna uroczystość rozpoczęła się wczoraj uroczystym nabożeństwem w katedrze wawelskiej. Mszę celebrował w obecności ks. biskupa Sapięhy — prałat ks. Korzonkiewicz. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych. Presbiterjum wypełniły delegacje poszczególnych korporacji społecznych ze sztandarami, obok zaś komitet obchodu.

Po nabożeństwie ruszył pochód ulicami Straszewskiego, Podwalem, Szewska ku Rynkowi. — Człono pochodu stanowiła młodzież szkół średnich ze sztandarami. Na Rynku wygłosił przemówienie prof. Podwiński, poczem orkiestra IV. gimn. odegrała hymn państwowy.

Po uroczystości na Rynku odbyło się otwarcie wystawy lotniczej w Barbakanie. Wystawę otworzył gen. Szeptycki.

W dniu dzisiejszym odbywają się wycieczki na lotnisko w Rakowicach celem zwiedzenia hangarów i warsztatów.

TURNIEJ SZACHOWY. Z okazji turnieju szachowego wystąpi mistrz światowy Fryderyk Saemisch z popisem gry symultanowej, grając równocześnie na pamięć z kilkunastoma najlepszymi krakowskimi graczami bez oglądania szachownicy. Gra odbędzie się dziś t. j. w poniedziałek 20 bm. w lokalu Klubu Społecznego, Rynek 32, II. p. o godzinie 6-tej wieczorem. Wstęp 2 zł. dla członków Klubu wolny.

KOMITET WYKUPNA KOŚCIOŁA św. Agnieszki zawiadamia, że urządzona 5 bm. publiczna zbiórka przyniosła kwotę 1.435 zł. 49 gr., z której użyto 11 zł. na wydatki, zaś resztę 1.324 zł. 49 gr. ulokowano w Banku Ziemiań, za którą wszystkim ofiarodawcom i zbierającym serdecznie dziękuję.

ODCZYT W KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH o Anatolu France, jako przedstawicielu kultury łacińskiej będzie mówić dziś w poniedziałek prof. Ludwik Tomanek w Kolegium wykładow naukowych Rynek 29, wykład będzie ilustrować odczytaniem wybranych ustępów art. dram. p. Hełł Buczyńska. Początek o godz. 7-jej wieczorem. Dla młodzieży szkolnej urzędowo polecone.

(d) USIŁOWANE SAMOBOJSTWO BEZROBOTNEGO. Banach Władysław, zam. przy ul. Krakowskiej bez zajęcia usiłował popełnić samobójstwo przez otwarcie sobie żył. Przewieziono go do szpitala św. Łazarza.

DANCINGI W TEATRALNEJ KAWIARNI zainteresowały szeroki ogół publiczności, która codziennie szczerze wypełnia salę kawiarni. W programie bierze udział para tancerza Marion i Ralf, jak również muzyk melodysta Alfred. Zarząd kawiarni szczególnie baczna uwagę zwrócił na szybką obsługę i niskie ceny.

OPERETKA „NOWOŚCI“. Dziś w poniedziałek przedostatni występ L. Messal w „Frasquicie“, a jutro we wtorek pożegnalny występ w operetce „Księżniczka Czardasza“. We środę teatr zamknięty ze względu na generalną próbę czwartkowej premjery. Odegranym będzie szlager sezonu: „Pajacyk“ w pierwszorzędnej obsadzie. Teatr ogrzany.

REPERTUAR TEATRÓW.

Teatr im. Juliusza Słowackiego

Poniedziałek: „Legion“ (V. przedst. szkolne).

Teatr „Bagatela“.

Poniedziałek: „Śmierć kochanków“.

Wtorek: „Gdy kurtyna zapadnie“ (premiera).

Operetka „Nowości“.

Poniedziałek: „Frasquita“ (przedostatni występ Lucyny Messal).

REPERTUAR KIN.

Uciecha: 33 gwiazd nowego Świata w dramacie „Dusze na sprzedaż“.

Reduta: „U progu gilotyny“ monumentalny obraz sensac. z czasów po rewolucji franc. w gł. roli francuska Dhelia i Mr. Hermann.

Warszawa: „Wyspa lez“, dramat w 6 aktach.

Sztuka: „Szał filmowy“ najnowsza komedia Paramonta ze współudziałem 30 najwybitniejszych gwiazd filmowych.

Z KRAJU

ZJAZD STOWARZYSZEŃ WIERZYCIELI. — Wczoraj odbył się w Warszawie zjazd stowarzyszeń wierzyteli Warszawy, Poznania, Krakowa, Lwowa, Łodzi i innych miast. Po referatach i dyskusji zebrani uchwalili rezolucję stwierdzając, iż rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 roku nie może dotyczyć wierzyteli przedwojennych, jako pełno-wartościowych Zjazd polecił centralnemu Komitetowi poczynienie kroków, celem nowelizacji ustawy.

35-LECIE PRACY SENATORA BOJKI. Ze Lwowa donoszą: Dnia 19 bm. odbyła się uroczystość uczczenia 35 jublatu pracy społecznej i politycznej senatora p. Józefa Bojki. Przyjeżdżającego jublata powitali na dworcu kolejowym reprezentanci wojska, województwa, miasta, komitetu obchodowego, oraz banderje chłopskie. Przemówienie powitalne na dworcu wygłosił prezydent miasta p. Neuman.

BUDOWA GMACHU POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU. W wykonaniu traktatu wersalskiego i konwencji paryskiej, rząd polski postanowił w porcie gdańskim wybudować własny gmach poczty polskiej dla skoncentrowania przesyłek zamorskich dla Polski i odwrotnie. Prace przygotowawcze zostały już zakończone i po zaakceptowaniu projektu przez władze centralne dyrekcja poczty w Gdańsku przystąpi do natychmiastowej budowy gmachu.

UTWORZENIE OKRĘGOWEGO URZĘDU ZIEMSKIEGO W KATOWICACH. W Katowicach został utworzony okręgowy urząd ziemski. Prezesem mianowano p. Piotra Pampucha, byłego dyrektora kancelarii sejmu śląskiego. W najbliższym czasie utworzone będą powiatowe okręgowe urzędy ziemskie z siedzibą w Katowicach, Rybniku, Lublińcu, Pszczynie i Cieszynie.

ZE ŚWIATA

MORDERCA ERZBERGERA ZGŁASZA SIĘ DO ARMII TURECKIEJ. Z Budapesztu donoszą: Schultze Foerster prosił policję budapeszteńską, aby go odstawiła do granicy tureckiej, zamierza bowiem wstąpić do armii tureckiej.

ZE SPORTU

WISŁA — WAWEL 1:2 (1:2). Wisła zaprodukowała zrazu ładną, kombinacyjną grę, to jednak w zasadzie gra obustronnie była brutalna i stała na wysokości gier drugoklasowych drużyn. Pierwszą bramkę padła dla Wawelu z winy bramkarza Wisły. Następnie Wawel uzyskuje drugą bramkę z rogu. Wynik do pauzy niezmienny. W drugiej połowie Wisła dosłownie nie schodzi z pola karnego Wawelu, który skupił wszystkich swych graczy pod bramką, niedopuszczając napastników Wisły do strzału. Wisła grała nadzwyczaj słabo, zwłaszcza tyły całkowicie zawiodły. Natomiast Wawel umiał przeciwstawić Czerwonym jednolity, żelazny front. Sędziował p. Molkner dobrze.

JUTRZENKA — CRACOVIA 1:0 (1:0). Załamanie się psychiczne graczy Cracovii po klęsce z Wisłą, oraz systematyczna poprawa Jutrzenki, wykazywana na ostatnich jej zawodach, wskazywały na możliwość wygranej Jutrzenki. Cracovia nie potrafiła zrehabilitować porażki, zadanej jej przez Jutrzenkę w pierwszym spotkaniu, ale jeśli się jej to nie powiodło, to przyczynę tego należy upatrywać w nadzwyczaj ambitnej i skutecznej grze Jutrzenki. Do przerwy gra była otwarta, przy lekkiej przewadze Jutrzenki. Okazało się, że Jutrzenka startem przewyższa białoczerwonych i tem sobie trzeba wyłomaczyć, czemu gracze Jutrzenki paraliżowali wszelkie akcje napastników Cracovii. W 15 minucie strzela Grünberg z podania Krumholza wspaniałym wolejem pierwszą i decydującą bramkę dla Jutrzenki. Po Pauzie Cracovia jest stroną atakującą. Jutrzenka zastosowuje system obronno- ofensywny, lecz gra ciągle jest otwartą. Cracovia przeprowadza serię niebezpiecznych ataków, wspaniale parowanych przez obrońców Jutrzenki, a w ostatniej instancji umieszczanych przez Mellera.

Dwukrotnym zwycięstwem nad Cracovia, toruje sobie Jutrzenka drugie miejsce w tabeli mistrzowskiej.

B. B. S. V. — OLSZA 1:0. Przewaga bielszczan pod każdym względem przewyższających bezapelacyjnego kandydata do klasy drugiej. Sędziował Dr. Lustgarten.

MAKKABI — TARNOWIA (ZAWODY KWALIFIKACYJNE) 4:1. Pewne i zasłużone zwycięstwo drużyny, która mogła wynik podwoić. Sędziował dobrze p. Rza-sa z Krakowa.

Makkabi przejdzie do pierwszej klasy na miejsce Olszy.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

Budapeszt, 20 bm. (PAT.). Zawody w piłkę nożną między M. T. R. a F. T. C. daly 1:2.

Praga, 20 bm. (PAT.). Zawody w piłkę nożną między Slavia a D. F. C. daly 3:1.

W JAKI SPOSÓB ANGLJA STARA SIĘ ZJEDNYWAĆ KOBIETY NA ZWOLENNICZKI FOOTBALLU? Angielski klub sportowy „Arsenal” wprowadził do swojej administracji kasowej ciekawą nowość, która niestety, nie znalazła jeszcze nigdzie naśladowstwa. Jednemu z członków Zarządu cytowanego klubu wydało się dziwnie, że na 30.000 widzów gromadzących się na zawodach obecnych jest zaledwie 300 do 400 kobiet. Zjawisko to dało się zaobserwować we wszystkich większych miastach. Otóż członek ten na jednym z posiedzeń swego Zarządu, podniósł w swojej mowie, że wprawdzie kobiety uczęszczają na zawody tenisowe, polo, i rugby, lecz stronią od piłki nożnej, która mniej posiada ujemnych stron sportowych niż rugby. Zaproponował tedy swoim kolegom powzięcie uchwały, na mocy której kobiety miałyby wolny wstęp na wszystkie zawody urządzane w tygodniu przez rezerwy. — I cóż się okazało? W pierwszym tygodniu skonstatowano o 10% więcej widzów wśród płci pięknej, następnym razem już o 15%, a nawet znalazły się takie, które chciały stanowczo zapłacić wstęp. Pewnego razu przydarzyła się wesoła historia, a mianowicie: dyrektorka szkoły, chcąc dziewczynkom sprawić niespodziankę, zaprowadziła je na mecz, lecz ku jej zdziwieniu dowiedziała się, że wprawdzie dla kobiet ogłoszony jest wstęp wolny, ale pod warunkiem, że każda dama znajdzie się w towarzystwie mężczyzny wstęp płaćcy. — Ponieważ biedna matrona nie miała pieniędzy nie wypadało jej nic innego uczynić, jak poprosić pięciu przystojnych panów, by zechcieli towarzyszyć jej uczeniu. Nad nią samą zlitował się w końcu jakiś członek klubu „Arsenal” i wziął ją pod swoją opiekę. Stara ta dama jest obecnie, jak głosi prasa angielska — zapamiętała zwolenniczką footballu i nie opuszcza żadnego meczu.

M. Ster.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Premjer Grabski o przyczynach drożyzny

Dnia 17 b. m. w Ministerstwie Skarbu odbyła się z inicjatywy Komitetu Ekonomicznego Ministrów z udziałem przedstawicieli Zrzeszeń gospodarczych i zawodowych narada w sprawie walki z drożyzną.

Zagajając obrady Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu p. Władysław Grabski zaznaczył, iż potrzebę skoordynowania wysiłków sfer społecznych w tym kierunku Rząd odczuwał oddawna. Nadzieja, iż niższa cen nastąpi wskutek przystosowania się przemysłu i handlu do ogólnych warunków gospodarczych z pobudek samoobrony, zawiodła o tyle, że zaobserwować się dało słabe jedynie dążenie do niższej cen. Tendencję niższą ostatnio pokrzyżował nieurodzaj, wywołując wyższą cen zboża, podnosząc wskaźnik drożyzniany i pociągając za sobą wyższą płac, a temsamem wyższą kosztów produkcji. Mniejszy jednak niż wszędzie zagranicą nieurodzaj wywołuje u nas większą niż gdzie indziej wyższą cen, co tłumaczone być może również w znacznym stopniu tylko niezrozumieniem wartości pieniądza w stosunku do wartości w złocie i wartości przedwojennej. Szczególnie uwydatnia się to w wysokości cen różnych świadczeń, których ceny zwiększają się w miarę zmniejszania się liczby klientów, wytrącając coraz bardziej z równowagi warunki egzystencji tak jednostek jak i ogółu. Ten brak umiaru u nas sprawia, iż zagranicą jest na całej linii taniej — inaczej tam bowiem kalkulowane są świadczenia, których cena u nas kształtuje się zazwyczaj kosztem ogółu. W końcu swego przemówienia Pan Premier zaznaczył, iż Polska musi zdawać sobie sprawę z wartości nabywczej złotego i nie szukać obniżki cen w spadku wartości złotego, który wprawdzie ugruntowany jest mocno, na czas dłuższy jednak sam przez się obniżki cen sprowadzić nie może, podwyższanie zaś ceny różnych świadczeń prowadzi jedynie do samobiczowania się społeczeństwa. P. Premier zakończył zaznaczeniem, że dalsze systematyczne prace w dziedzinie walki z drożyzną prowadzone będą pod Egidą Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Szczegółowy referat w tej sprawie przedstawił zebrany Generalny Sekretarz Komitetu Ekonomicznego Ministrów, inż. Widomski, podkreślając, iż waluta krajowa jest na dłuższą metę wykładnikiem poziomu cen w kraju do poziomu cen zagranicą i że dla osiągnięcia równowagi życia zbiorowego dążyć trzeba do stworzenia równowagi cen przez zahamowanie wzrostu drożyzny. Obok zarządzeń władz, idących w kierunku obniżki cen, ułatwień kredytowych i t. d., społeczeństwo również musi skoordynować swe wysiłki w tym kierunku, aby potrzeby jednostek nie wybiegały poza możliwość zaspokojenia ich przez ogół.

Przytoczywszy następnie szereg cyfr, wskazujących na zupełną anarchję cen różnych świadczeń u nas i wykazujących, iż zagranicą poszczególne świadczenia honorowane są o wiele niżej niż w Polsce (choć cena zboża jest u nas niższa) Pan Widomski stwierdził, iż może to wywołać w dalszej perspektywie poważne trudności walutowe. W końcu pan Widomski podkreślił, że przy organizacji, mającej na celu uregulowanie cen, nie chodzi o pewien akt filantropijny w stosunku do konsumentów, lecz o rozbudzenie świadomości wspólnych interesów społeczno-gospodarczych, o zorganizowanie moralnego nacisku na wyłamujących się z pod nakazu interesu publicznego, wreszcie o wytworzenie pewnej organizacji, któraby mogła współdziałać z Rządem mnietylko w dążeniu do hamowania tendencji wyż-

kowej cen, lecz również do ich obniżenia. Zadaniem organizacji takiej powinno być opracowanie ogólnego planu walki z nadmiernymi cenami, organizowanie w tym celu poszczególnych zawodów i sfer gospodarczo-społecznych, ustalenie obowiązujących opinii co do normalnych cen i propagowanie w społeczeństwie konieczności równowagi cen dla równowagi społecznej tak, jak to już zrobiono w Niemczech i Czechosłowacji.

Przed rozpoczęciem dyskusji p. Prezes Rady Ministrów wyjaśnił, iż Rząd w celu unormowania cen za różne świadczenia mógłby stanąć na gruncie prawa o lichwie, uważa jednak, iż tego rodzaju uregulowanie sprawy nie prowadzi do celu, — dlatego właśnie zainicjowano próbę zwrócenia się do społeczeństwa, aby wytworzyć w umysłach potrzebę współdziałania z Rządem tam, gdzie to jest konieczne.

W dyskusji zabierali głos pp. Tadeusz Hartleb, Wiślicki, Reinschmidt, Gorczyński, Drzewiecki, Grasberg, Borkowski, Wartalski i Unger.

Uznano za wskazane zwrócić się do Rządu o powołanie do życia specjalnej Komisji, która opracuje projekt regulaminu organizacji zajmować się mającej regulacją cen. Projekt ten ma być następnie szczegółowo rozważany przez przedstawicieli organizacji społecznych.

KRONIKA KRAJOWA

USTAWA WEKSLOWA I CZEKOWA. Przyjęty przez radę ministrów projekt rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej o wekslach i czekach, opracowany był przez komisję kodyfikacyjną, która w projektach swoich oparła się na projektach konwencji haskiej z roku 1911. Konwencja ta podpisana była prawie przez wszystkie państwa kontynentalne i nie jest urzeczywistniona wskutek wybuchu wojny. Dopiero w roku ubiegłym komitet ekonomiczny Ligi narodów podjął pracę nad unifikacją prawa wekslowego i czekowego. Przyjęcie za podstawę polskich ustaw tekstu konwencji haskiej ułatwi Polsce przyłączenie się do przyszłej konwencji międzynarodowej.

NOWE AGENTURY BANKU POLSKIEGO. — Banki Polski powierzył zastępstwo następującym bankom na miejscowości: w Brodnicy Bank Pożyczkowy, w Dubnie Oddział Banku Ziemi Polskiej w Lublinie, w Chełmie Bank Powiatowy, w Kolinie Bank Związku Ziemian, w Lidzie Bank dla handlu i przemysłu, w Miawie Bank Spółdzielczy, w Płońsku Ziemiański Bank Spółdzielczy.

KONFERENCJA Z DELEGATAMI MIN. SKARBU WE LWOWIE. Na skutek zbiorowych skarg i protestów przedstawicieli organizacji przemysłowych i handlowych przecht uskutecznił przez Inspektoraty skarbowe wymiarom podatku obrotowego i dochodowego, przybyła do Lwowa komisja Ministerstwa Skarbu, złożona z dyrektora departamentu p. Czechowicza i naczelnika wydziału p. Koszki.

Onegdaj odbyła się konferencja delegatów z przedstawicielami płatników. Przedstawiciele sfer handlowych i przemysłowych wykazali nieprawidłowości w wymiarach podatku, dokonanych przez

NAMIASKKA KAWY

1120

„ENRILO“

ZNACZNY POSTĘP!

Ze względów zdrowotnych nadaje się „Enriło” najbardziej z powodu wielkiej zawartości tych składników, które są konieczne do utrzymania i uzdrowienia ludzkiego organizmu.

Tania cena, — uproszczenie w przyrządzaniu, ponieważ bez wszelkiej domieszki kawy ziarnistej i cykorji, oraz nader przyjemny, zbliżony do prawdziwej kawy aromat i smak, oto są przymioty niedoścignione dotychczas przez żadną inną namiastkę.

Proszę jednak uważać na markę ochronną „młynek do kawy“ i nazwę „ENRILO“.

LIDJA SEJFULINA

17

Arka Noego

(Historja powiatowa).

Fiekłusza ocknęła się. Jak sroga, drapieżna kotka, podniosła się od ściany i skierowała kroki ku wyjściu cerkwi. Przyłgnęła ku drzwiom żelaznym. Ręce rozłożyła. Siwe kosmyki rozwiały się. Na zmarszczonej twarzy widoczne były tylko straszne, zamarte oczy.

— Nie puszcze, bałwochwało! Nie dopuszcze do świętych obrazów.

Krzyczała ochrypnięta. Twarz siną do góry podniosła, jakgdyby czekała na uderzenie. Ponury, rudy, czerwonogwardzista, z blizną na twarzy, odezwał się do Sziszigina:

— Trzebaby ją sprzątnąć... tak bez szkody. Ręka się nie podnosi.

Sziszigin zmiekl. Stara się trzęsła, swego dopiąć chciała. Uporem na nich działała.

— Odejdź, matko. Nie zrobimy krzywdy twojemu Bogu. Musimy popatrzeć.

— Antychrystów nie dopuszcze do ołtarza! Strzelali do bożego domu. Jesteście sługami antychrysta!

— Starucha, odejdź po dobremu!

W odpowiedzi starucha nagle zaśpiewała, głosem starczym i piskliwym, przeciągłą modlitwę.

— Zmartwychwstań Boże i przepadnijcie jego wrogowie...

I taki dziki był ten śpiew, że Sziszigin zadrżał i zębami zgrzytnął:

— Żeby ją djali wzięli! Ej ty, pociś dzwonił?

— Fiekłusza kazala... Na odgłos dzwonu, powiada, ci w stepie drogę odnajda.

— A któż jest w stepie?

Nagle oczekiwanie ostatnich dni sprawdziło się. Zrodziła się myśl.

— Spisek...

— Odejdź, djabli potworze!

Silnymi palcami wpił się w koślawe stare plecy, wstrząsł i od drzwi oderwał.

Jęknęła, czy zasyczała, lecz z silnych dłoni już się nie wyrwała, tylko się w nich jak pisklę zatrzepotała.

— Prędejl!

Pospiesznie, drżącymi rękami, stróż zamek otworzył. Z cerkwi zapachło kadzidłem i olejem.

— Klimow poświęć mi ręczną latarką.

Czerwonogwardzista pierwszy wszedł do cerkwi. Tam zajaśniało słabe światło od nie gasnącej lampki, wiszącej przed obrazem. Sziszigin Fiekłusze z rąk wypuścił, a ona drogę im zagradzając, z ikiem przed nimi się rzuciła.

— Nie dopuszcze!.. Panie, dopomóż!..

Niepewnymi drżącymi nogami o próg się potknęła i z całym rozmachem, głową o posadzkę uderzyła. Upadła na wznak, na progu. Rudy czerwonogwardzista chciał ją podnieść. Nachylił się, dotknął się rękami i znowu opuścił.

— Umarła...

Zezem spojrzal na Sziszigina i zdjął z głowy

baranią czapkę. Sziszigin zadrżał, jednak przestąpił ciało staruchy.

— Świeć!

Już o świetle ponuro i milcząco wychodzili z cerkwi. Sziszigin do stróża się odezwał:

— Durniu sprzątnij staruchę!

Starając się nawet nie dotknąć ciała, przeszli przez próg. Stróż nawet do ciała się nie zbliżył, a w oddziwni bał się sam pozostać.

Zewnątrz zamknął drzwi na zamek i szybko do swojej rodziny do miasta pobiegł. Jak wierna służebnica, rozkrzyżowana na progu cerkwi, stygła Fiekłusza.

IV.

Co noc na dole słychać było stuk wchodzących drzwi. Co noc stłumiony szum na schodach. Ciągłe wyczekiwał. Pomimo strachu, miał nadzieję: nie do niego. Dzisiaj jednak był przekonany:

— Tutaj.

Siadł na łóżku, głowę wciągnął między ramiona, jakgdyby temsamem chciał się uchronić przed uderzeniem.

Ktoś do drzwi zapukał. Nóg do pantofli włożyć nie mógł.

Boso do drzwi podszedł. Zrazu nie swoim głosem zapytał:

— Kto?

— Otwieraj!

Z nogi na nogę przestąpił, silnie westchnął i klucz w zamku obrócił.

Rudy, wysoki, z blizną przez cały policzek, ręczną latarkę wyżej podniósł.

(Ciąg dalszy nastąpi).

komisję szacunkową, dzięki którym w pewnych wypadkach pokrzywdzeni są podatnicy, w innych Skarb Państwa. Delegaci Ministerstwa przyznali, że stwierdzili osobiście w wielu wypadkach nierównomierność w wymiarze podatków, jednakowoż nie należy winy zwać wyłącznie na aparat urzędniczy, który jest przeciążony pracą i bez pomocy społeczeństwa poddać zadaniu nie jest w stanie. Konferencja zakończyła się obopólnym stwierdzeniem dobrej woli i potrzeby współpracy społeczeństwa z urzędnikami.

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, dnia 20 października 1924

A K C J E	Transakcje w złotych	
	dziś	17/X.
Bank Przemysłowy	0:42—0:43	0:42
Bank Małopolski		
Bank Hipoteczny		
Ziemski Bank Kredyt.		
Powszechny Bank Kredyt.		
Bank Zw. Spółek Zarob.		6:80
„Tohan”		0:40
„Tehate”		
„Pharma”		0:91—0:92
„Polski Glob”		
Żegluga Polska	0:18	0:20
Zieleniewski	10:70—11:00	9:85—10:25
Cegielski, Poznań	0:60—0:64	0:61—0:64
„Trzebinia”	0:74—0:75	0:70—0:74
„Pocisk”		
Warsz. Parowozy		0:40
Automotor		
Górka	17:60	16:90—17:25
Siersza	4:90	4:70—4:80
Tepego	3:10	3:00—3:10
Polska Nafta		0:39
Pezet		
„Pokucie”	0:38	0:42
S. W. Niemojowski	0:65	0:60
Strug		
Tłuszcze Trzebinia		
Azot		
Elektr. Siersza	0:24—0:26	
Porcelana Cmielów	0:55	
„Krakus”		
Chodorów	5:50	5:30—5:35
Chybie	7:00—7:40	7:00—7:40
A. Piasecki	1:3.—1:35	1:30

Kraków, 20 października. Początek tygodnia na giełdzie efektów zaznaczył się tendencją utrzymaną. Obrotów nader żywych dokonano w papierach arbitrażowych. W związku z mocniejszym Wiedniem znacniejszą poprawę wykazał Zieleniewski, za którego z końcem giełdy chciano płacić 10.85. Liczne transakcje w papierach metalurgicznych, Cmielowie i Chybiu. Za Bank Związku chciano płacić 7 złotych. W egzotach poprawa kursu Jaworzna i Gazów Wschodnich. Dopytywano się o pożyczkę dolarową, kolejową i miljonówką. Na giełdzie pieniężnej skromne obroty przy tendencji zwykłej dla Zurychu.

EGZOTY.

Jaworzno drobne 17.30, 25-łki 16.00, Gazy wschodnie 13.25, Nobel 1.60, Lokomotywy 0.52—0.53, Milionówka 0.70 (płaca).

WALUTY I DEWIZY.

Dewizy: Nowy Jork 5.19, Paryż 27.40, Praga 15.48 (płaca), 15.53 (żądana), Szwajcaria 100.50, Wiedeń 7.34 (płaca), 7.36 (żądana), Mediolan 22.90, Londyn 23.45 (płaca), 23.50 (żądana).

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 20 października 1924. — Bank Dyskontowy 5.10, Bank Handlowy 6.60, Bank Związku Spółek Zarobkowych 6.80, Chodorów 5.35, Warszawski Cukier 3.35, Warsz. Tow. Kopalni Węgla 3.45, Cegielski 52, Modrzejów 4.75, Ostrowieckie 7.60, Parowozy 0.35, Starachowice 2.68, Zieleniewski 10.—, Zawiercie 26.50, Żyrardów 15.65, Nobel 1.65, Spirytus 2.65.

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych. (PAT). Otwarcie giełdy. Berlin 1.24, Holandia 203 i trzy czwarte, Nowy Jork 520 i trzy czwarte, Londyn 23.37 i pół, Mediolan 22.70, Praga 15.50, Budapeszt 0.0068, Bukareszt 2.87 i pół, Belgrad 7.80, Sofia 3.77 i pół, Warszawa 100.80, Wiedeń 0.0073 i pół, Bruksela 25.00, Tendencja spokojna.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

(d) WIEC URZĘDNICZY W KRAKOWIE. — Wczoraj przedpołudniem odbył się w sali „Sokoła” wiec urzędników państwowych. Z posłów przybyli na wiec posłowie: Bobrowski, Byrka, Jachymiak i Maślanka oraz senator Adelman. Wiece zagaił dr. J. Krajewski, referowali Tchórzewski, Herstał, inż. Albert, dr. Sołtyś. W dyskusji zabierali głos sen. Adelman i pos. Bobrowski. Następnie uchwalono rezolucję żądającą zamknięcia granic dla wywozu niezbędnych środków żywności, walki z drożyzną, uregulowania poborów emerytalnych itd.

OSTATNIE TELEGRAMY

Walka z przemytnikami na granicy polsko-gdańskiej

Oblawa na przemytników — Ujęcie 50 osób

„Gazeta gdańska” donosi: w ostatnich czasach na granicy polsko-gdańskiej wszczął się wielki ruch przemytniczy. Policja śledziła ten ruch i wyłapała przemytników, konfiskując zarazem tytoń. W środę 10 urzędników kryminalnych i 5 policjantów pod przewodnictwem kierownika tczewskiego urzędu śledczego p. Rozwadowskiego urządziło oblawa na przemytników. Oblawa ta została uwieńczona pomyślnym skutkiem, pomiędzy Dalwinem i Lukosinem ciągnęła cała szajka przemytników, składająca się z około 50 osób obławowa-

nym wielkimi paczkami. Policji udało się pochwycić 20 mężczyzn i 10 kobietę. Reszta szajki rozprzeczła się na wszystkie strony. Urzędnicy policyjni dali kilka strzałów na postrach, które słyszając uciekający przemytnicy, porzucili niesione paczki. Skonfiskowano przeszło 100 tysięcy papierosów, kilka pudełek cygar i około 80 kilogramów tytoniu. Po stwierdzeniu dokumentów pozostawiono przemytników na wolności. Staną oni niebawem przed sądem.

Echa afery Hohenlohego

Warszawa. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że w łonie gabinetu naradzano się nad faktem łączenia nazwisk niektórych wybitnych osobistości jak wicemarszałka Z. Seydy z aferą Hohenlohego i Wohlheima. W związku z tem rząd ma wydać wyjaśnienie urzędowe.

o kierunek zagranicznej polityki Litwy

Z Kowna donoszą: Subwencjonowany przez koła niemieckie dziennik „Litauische Rundschau” zamieszcza artykuł w kwestji wileńskiej i zagranicznej polityki Litwy. W kwestji wileńskiej, zaznacza dziennik, Liga narodów rozstrzygać nie może. Co do kwestji aliansów Litwy, to niektóre koła litewskie uważają, że kwestję wileńską rozstrzygnąć może przymierze niemiecko-litewsko-sowieckie, jednakże Galwanaukas nie chciał dążyć do tego celu, co z punktu widzenia niemieckiego zasługiwało na pochwałę. Niemcy życzą sobie niezależnej Litwy z Wilnem, jednakże alians z Niemcami wtraciłby Litwę do rządu państw występujących przeciwko Entencie, co jak zaznacza dziennik, nie leży ani w interesie Niemiec ani Litwy. Kwestja klajpedzka strzeże obecnie oba państwa przed zawarciem bliższego porozumienia. Również alians polsko-litewski, którego wyniki byłyby niemniej bezsensowne jak aliansu litewsko-niemieckiego, nadałby Litwie pewne charakterystyczne piętno wśród państw europejskich. Alians taki spowodowałby natychmiastową notę Cziczeryna, której znaczenie byłoby głębsze niż wszystkich not dotychczasowych.

Walka z drożyzną w Łodzi

Łódź. (PAT). Włókiennicze związki robotnicze zwróciły się do komisarza rządu na miasto Łódź z propozycją podjęcia walki ze wzrastającą drożyzną artykułów pierwszej potrzeby. Według projektu przedłożonego w komisariacie rządu, akcja byłaby prowadzona przy współudziale społeczeństwa, zwłaszcza sfer robotniczych, które najwięcej odczuwają ciężkie skutki drożyzny. Projektowane jest powołanie z pośród ludności komitetu do walki z drożyzną, któryby rozpatrywał wszelkie podania o podwyższenie cen artykułów pierwszej potrzeby, ewentualnie ustalał ceny i równocześnie komunikował władzom o podnoszeniu cen. Organem wykonawczym byłby wydział do walki z lichwą, który miałby upoważnienie do kontroli. Inicjatywa współdziałania została przyjęta przez władze miejskie. Akces do tej akcji zgłosiły związki chrześcijańskie.

Śmierć polskiego automobilisty

Wiedeń. (PAT). „Sonn und Montagsztg.” donosi z Mediolanu, że podczas wyścigów automobilowych w Monza koło Mediolanu, hr. Zborowski, który jechał wozem marki Mercedes, najechał na drzewo tak nieszczęśliwie, iż doznał złamania podstawy czaszki i zmarł w czasie przewożenia go do szpitala.

Pożyczka francuska w Ameryce

Paryż. (PAT.). W sprawie pożyczki francuskiej w Stanach Zjednoczonych pisze „Excelsior”, że rozmowy na ten temat z Morganem były bardzo zadowolniające, jednakże przed ukończeniem wyborów na prezydenta Stanów Zjednoczonych w sprawie tej nie zapadnie ostateczna decyzja.

Spółka Inżynierska

Dla Urzędzeń Mechanicznych i Elektrotechnicznych
Inżynierowie SCHÖNFELD i BINDER

Kraków, Gertrudy 23. — Tel. 1097.

Dostarcza ze składu: Motory elektryczne, dynamomaszyny na wszelkie napęca, silniki rożne, obrabiarki drzewa. — Urządza oświetlenia w. i. l., fabryk, miast etc.

Chłodnia Fabryki lodu
Cegielnie Stacje pomp

Kompletne urządzenia do wyrobu żwiru.

Nikiowanie i mosiądzowanie

części automobilowych rowerowych itp. Naprawy maszyn do pisania i szycia rowerów, magnatów, naprawa i zasilanie podków itp. — Wykonuje po cenach konkurencyjnych 1138

ZAKŁAD MECHANICZNY ANTONIEGO JORDANA

przy ulicy Zwierzynieckiej L. 5, Kraków

Ważne dla przedsiębiorstw i

BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE
(zorganizowane na wzór zagraniczny)

S. SANDHAUSA

zaprz. rzeczoznawcy sądow. i rewidenta dla Spółdzielni z ramienia Rady Spółdzielczej Min. Skarbu

obecnie: Kraków, ul. Poselska 22 (Hotel Narodowy)
Telefon Nr. 3022. Telefon Nr. 3022.
Adres listowy: Kraków, 1., Skrytka pocztowa 101.

Sporządza bilanse i zamknięcia ksiąg, przeprowadza stałą lub czasową kontrolę księgowości. — Założenie ksiąg handlowych i obrotowych oraz prowadzenie tychże. Reorganizacja oraz regulowania zaniedbanej buchalterji. Wykonuje czynności tak w miejscu jak i na prowincji.

!! Najtańsze źródło zakupna !!

HANDEL

TOWARÓW KOLONJALNYCH I DELIKATESÓW

FRANCISZEK PAWŁOWSKI

KRAKÓW, ULICA SZEWSKA L. 27.

Poleca wódkę, likiery, koniaki, wina, owoce, kawy, herbaty, kakao oryg. holoed., czekolady, cukry i t. d.
Codziennie świeże masło deserowe.

Noscie

obcasu i podeszwy kauczukowe

PALMA gdyż są tańsze i trwałe od skóry

Przystąpię do spółki

z lokalem przemysłowym w centrum miasta (składającym się z 3 ubikacji). — Zgłoszenia osobiste: ul. Asnyka 1, III. p. Oficyny, drzwi Nr. 3, od godziny 2—3 po południu

